Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2026–2027

34 139 Nederlands EU-voorzitterschap

L

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 september 2026

Van 1 juli tot en met 31 december 2029 bekleedt Nederland voor de dertiende keer het roulerende voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Het voorzitterschap is een Europese verdragsrechtelijke verplichting en een belangrijk diplomatiek instrument, dat Nederland midden in de Europese onderhandelingen en besluitvorming plaatst. Hiermee kan Nederland zijn profiel als betrouwbare EU-lidstaat versterken, vanuit de leidende en constructieve rol die Nederland wil spelen in de beweging naar een sterker en veiliger Europa. Aangezien het voorzitterschap een omvangrijke inhoudelijke, logistieke en veiligheids-operatie met zich meebrengt, vraagt het om tijdige voorbereiding en een goede organisatie. Met deze brief informeert het kabinet uw Kamer over de hoofdlijnen van de Nederlandse aanpak voor het EU-voorzitterschap 2029.

Uitgangspunten

Het overkoepelend uitgangspunt is dat het Nederlandse voorzitterschap veilig en ongestoord verloopt. Nederland wil zich tonen als inhoudelijk sterk en pragmatisch, door als vakkundig voorzitter de agenda van het voorzitterschap te benutten om de Europese agenda verder te brengen en oplossingen te vinden voor actuele uitdagingen. Nederland zet ook in op een creatief en duurzaam voorzitterschap, onder meer via digitale middelen, herbruikbare materialen, duurzame catering en het zichtbaar maken van Nederlandse innovatie en cultuur. Verder zal Nederland zich presenteren als een gastvrij en efficiënt gastland voor regeringsleiders, Ministers, ambtenaren en pers. Het voorzitterschap biedt daarbij een kans om in de samenleving de kennis van en het begrip voor de EU als verlengstuk van Nederlandse belangen en als belangrijk onderhandelings-platform te vergroten.

kst-34139-L
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Inhoudelijke focus

De inhoudelijke focus van het Nederlandse voorzitterschap zal in een later stadium, dichter op het najaar van 2029, worden vastgesteld en met de Kamer worden gedeeld en besproken. Voor het kabinet zal in de aankomende periode de nadruk liggen op het rijksbreed treffen van voorbereidingen om er inhoudelijk en organisatorisch op toegerust te zijn zowel het nationale als het Brusselse deel van het voorzitterschap in 2029 excellent uit te kunnen voeren.

Conform het Verdrag van Lissabon vervult het voorzitterschap overigens eerst en vooral een neutrale en faciliterende rol in het besluitvormingsproces. Hoewel het voorzitterschap te zijner tijd eigen inhoudelijke prioriteiten kan formuleren en accenten kan leggen in de agendering, is de kern van de voorzittersrol niet inhoudelijk: het voorzitterschap is er om het besluitvormingsproces te ondersteunen en compromissen tussen lidstaten te bevorderen, niet om uitkomsten naar nationale voorkeuren te sturen. De nog vast te stellen inhoudelijke prioriteiten zullen derhalve in belangrijke mate in lijn zijn met de tegen die tijd geldende overkoepelende prioriteiten van de Europese Commissie en de politieke agenda van de Europese Raad.

Aantal bijeenkomsten

In lijn met recente EU-voorzitterschappen verwacht het kabinet dat een groot aantal bijeenkomsten in Nederland zal plaatsvinden. Het betreft onder meer een informele Europese Raad, ongeveer twintig informele ministeriële bijeenkomsten en een top van de Europese Politieke Gemeenschap (EPG), waaraan naar verwachting ongeveer zestig staatshoofden, regeringsleiders, en andere hoogwaardigheidsbekleders deelnemen. Het kabinet rekent op circa 200 tot 220 ministeriële en ambtelijke bijeenkomsten in Nederland en verwacht meer dan 25.000 delegatieleden en honderden buitenlandse journalisten te mogen ontvangen.

Nederlandse Ministers en ambtenaren zullen het merendeel van de Brusselse raden en raadswerkgroepen voorzitten. De Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de EU (PVEU) in Brussel speelt derhalve een cruciale rol bij de inhoudelijke voorbereiding en uitvoering van het voorzitterschap. De PVEU zal gezamenlijk met de vakdepartementen gedurende het voorzitterschap een groot aantal Comités voor Permanente Vertegenwoordigers (Corepers) en Raadswerkgroepen voorzitten en interinstitutionele onderhandelingen (trilogen) met de Commissie en het Europees Parlement (EP) voeren. Hiervoor zal de PVEU tijdelijk worden versterkt.

Centrale locatie

Het kabinet heeft besloten de inkomende voorzitterschapsbijeenkomsten in Nederland te laten plaatsvinden op één centrale vergaderlocatie. Bij eerdere Nederlandse EU-voorzitterschappen is ervaring opgedaan met zowel meerdere locaties in het land als met één centrale vergaderlocatie. De keuze voor één centrale locatie voor het voorzitterschap in 2016 bleek kostenefficiënter en organisatorisch beter beheersbaar. Een centrale locatie maakt het mogelijk om veiligheidsmaatregelen, ICT-voorzieningen en conferentietechniek in één keer goed in te richten en schaalvoordelen te realiseren in onder meer catering, inrichting, branding en personeel. De EPG-top wordt in deze opzet meegenomen. De keuze voor de locatie in Nederland dient uiterlijk in de eerste helft van 2027 gemaakt te worden, in samenspraak met betrokken decentrale overheden.

Centrale projectorganisatie

Voor de organisatie van het voorzitterschap is de Centrale Projectorganisatie EU-voorzitterschap 2029 (CPEU2029) opgericht, onder verantwoordelijkheid van de Minister van Buitenlandse Zaken. Deze bouwt voort op de logistieke organisatie van eerdere grote internationale evenementen, zoals het EU-voorzitterschap 2016 en de NAVO-top van 2025. CPEU2029 is verantwoordelijk voor de centrale logistieke infrastructuur, waaronder het gebruik, beheer en de inrichting van de locatie, accreditatie, beveiligingscoördinatie in samenwerking met de betrokken diensten, IT-voorzieningen en conferentietechniek, *delegation liaison officers*, mediavoorzieningen, vervoer en opleidingen. Op de betrokken ministeries zijn projectgroepen actief voor de inhoudelijke voorbereiding en de organisatie van de ministeriële en ambtelijke bijeenkomsten binnen hun eigen beleidsdomein.

Logo

Het kabinet heeft besloten het logo dat eerder is gebruikt tijdens de Nederlandse EU-voorzitterschappen in 2004 en 2016 in aangepaste vorm opnieuw te gebruiken in 2029. Dit logo heeft zich bewezen als herkenbaar en kwalitatief sterk. Hergebruik, met een lichte aanpassing, past bij de pragmatische en efficiënte aanpak die Nederland nastreeft. Het voorkomt extra kosten en de doorlooptijd van een nieuw ontwerpproces en bevordert de herkenbaarheid en continuïteit.

Parlementaire dimensie van het voorzitterschap

Het kabinet heeft uiteraard aandacht voor de parlementaire dimensie van het EU-voorzitterschap, waarin ook uw Kamer een belangrijke rol speelt. In een later stadium gaat het kabinet graag hierover met u in gesprek en verkent het waar synergie is te behalen tussen de prioriteiten van het kabinet en uw Kamer. Ook biedt het kabinet uw Kamer graag een technische briefing over het voorzitterschap aan.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen